

Odnos sekstinga, traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja kod mladih odraslih

Zubanović, Lara

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:039036>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-20**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Sveučilište u Zadru

Odjel za psihologiju

Sveučilišni preddiplomski studij psihologije (jednopedmetni)

Lara Zubanović

**Odnos sekstinga, traženja uzbuđenja i rizičnih
ponašanja kod mladih odraslih**

Završni rad

Zadar, 2022.

Sveučilište u Zadru

Odjel za psihologiju

Sveučilišni preddiplomski studij psihologije (jednopedmetni)

Odnos sekstinga, traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja kod mladih odraslih

Završni rad

Student/ica:

Lara Zubanović

Mentor/ica:

Doc.dr.sc. Arta Dodaj

Zadar, 2022.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Lara Zubanović**, ovime izjavljujem da je moj **završni** rad pod naslovom **Odnos sekstinga, traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja kod mladih odraslih** rezultat mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mogega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mogega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 17. rujna 2022.

Sadržaj

<i>Sažetak</i>	1
1. Uvod.....	3
1.1. Definicije sekstinga	4
1.1.2. Raširenost sekstinga	5
1.1. Rizično ponašanje i seksting.....	8
1.2. Osobina traženja uzbuđenja i seksting.....	10
2. Cilj, problemi i hipoteze istraživanja	14
2.1. Cilj.....	14
2.2. Problemi i hipoteze.....	14
3. Metoda istraživanja	15
3.1. Sudionici.....	15
3.2. Mjerni instrumenti.....	16
3.3. Postupak	18
4. Rezultati	20
5. Rasprava	24
6. Zaključak	29
7. Literatura	30

Sažetak

Seksting se odnosi na slanje, primanje, objavljivanje i prosljeđivanje osobnog ili tuđeg seksualno eksplicitnog sadržaja putem mobitela, interneta, društvenih mreža i ostalih digitalnih kanala. Osim što predstavlja visoko pobuđujuću i novu aktivnost, sa sobom može nositi negativne posljedice te se nerijetko klasificira kao vrsta rizičnog ponašanja. Stoga je cilj istraživanja bio ispitati povezanost sekstinga s osobinom traženja uzbuđenja i uključenosti u rizična ponašanja. U istraživanju su sudjelovale 273 mlade osobe s područja Republike Hrvatske (19-30 godina) od čega je bilo 69 muškaraca, a 204 žena. Sudionici/ce su ispunili online upitnike koji se odnose na njihovo seksting ponašanje, osobinu traženja uzbuđenja te uključenost u rizična ponašanja. Provedenim analizama varijance utvrđeno je kako muškarci češće primaju i prosljeđuju seksualno eksplicitan sadržaj u odnosu na žene, dok spolne razlike u slanju seksualno eksplicitnog sadržaja nisu utvrđene. Nadalje, razlika u raširenosti svih promatranih oblika sekstinga (slanje, primanje i prosljeđivanje) s obzirom na romantični status sudionika nije utvrđena. Hijerarhijskim regresijskim analizama utvrđen je značajan doprinos romantičnog statusa „u vezi“, više razine traženja uzbuđenja te veće uključenosti u rizična ponašanja u objašnjenju slanja seksualno eksplicitnog sadržaja. Kod objašnjenja primanja seksualno eksplicitnog sadržaja utvrđen je značajan doprinos niže dobi, muškog spola sudionika, više razine traženja uzbuđenja te veće uključenosti u rizična ponašanja, dok je u objašnjenju prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja utvrđen značajan doprinos muškog spola sudionika i više razine traženja uzbuđenja. Navedeni rezultati raspravljani su i objašnjeni u kontekstu postojeće literature, kao i njihova praktična primjena te prijedlozi za buduća istraživanja seksting ponašanja.

Ključne riječi: seksting, traženje uzbuđenja, rizična ponašanja, mladi odrasli

The relationship of sexting, sensation seeking and risky behavior among young adults

Abstract

Sexting refers to sending, receiving, publishing and forwarding personal or other people's sexually explicit content via mobile phones, the Internet, social networks and other digital channels. In addition to being a highly arousing and new activity, sexting can also have negative consequences and is often classified as a type of risky behavior. Therefore, the aim of the research was to examine the connection of sexting with sensation seeking and involvement in risky behaviors. 273 young people from the Republic of Croatia (19-30 years old) participated in the research, of which 69 were men and 204 were women. Participants filled out online questionnaires related to their sexting behavior, sensation seeking and involvement in risky behaviors. Analyzes of variance showed that men receive and forward sexually explicit content more often than women, while gender differences in sending sexually explicit content were not established. Furthermore, the difference in the prevalence of all observed forms of sexting (sending, receiving and forwarding), with regard to the romantic status of the participants, was not established. Hierarchical regression analyzes revealed a significant contribution of romantic status "in a relationship", a higher level of sensation seeking and greater involvement in risky behaviors in the explanation of sending sexually explicit content. In the explanation of receiving sexually explicit content, a significant contribution of lower age, male gender, higher level of sensation seeking and greater involvement in risky behaviors was found, while in the explanation of forwarding sexually explicit content, a significant contribution of male gender and higher level of sensation seeking was found. The results are discussed and explained in the context of existing literature, as well as their practical application and suggestions for future research on sexting behavior.

Key words: sexting, sensation seeking, risky behavior, young adults

1. Uvod

Tehnološki napredak obilježio je posljednjih nekoliko desetljeća ljudskog postojanja gotovo u svakom aspektu pa tako i u području komunikacije i interpersonalnih odnosa. Razvojem novih digitalnih kanala i uređaja, uključujući tržište pametnih telefona i brojnih lako dostupnih aplikacija, virtualna komunikacija postala je neizostavan i dobro ukomponiran dio svakodnevnog života ljudi, posebice pripadnika mlađe populacije (Kalish, 2020). Velik broj aktivnosti koje su se do nedavno odvijale isključivo uživo, danas je moguće ostvariti i virtualno pa samim time i eksperimentiranje sa seksualnošću (Chalfen, 2009; Barrense-Dias i sur., 2017). U prilog navedenom ide i činjenica da je tema seksualnosti u današnjem društvu popularizirana i komercijalizirana putem različitih medija te lako dostupnih i besplatnih pornografskih sadržaja, što sveukupno dovodi do manje osjetljivosti mlade populacije na izloženost seksualno eksplicitnim sadržajima (Massey i sur., 2020; Pun i Srivastava, 2020). Razmjena takvog sadržaja putem različitih digitalnih kanala naziva se seksting (Barrense-Dias i sur., 2017). Seksting je generalno moguće promatrati iz perspektive dvaju glavnih pristupa – modernog i tradicionalnog (Sesar i Dodaj, 2020). Unutar modernog pristupa seksting se smatra normalnim oblikom ponašanja, odnosno primjerenim načinom izražavanja ljudske seksualnosti u suvremenom društvu. Iako navedeni pristup priznaje postojanje mogućih negativnih posljedica, fokus je ipak na pozitivnim aspektima sekstinga koji mogu biti izraženi u obliku seksualne ugone, ali i povećanog samopoštovanja te pozitivnog utjecaja na osobni identitet i samu romantičnu vezu povećanjem osjećaja intimnosti među partnerima (Holmes i sur., 2021). Također, neki autori navode kako je seksting zapravo sigurniji način izražavanja seksualnosti zbog nepostojanja rizika od prijenosa seksualno prenosivih bolesti ili rizika od neželjene trudnoće (Levine, 2013). Tradicionalnim pristupom, s druge strane, seksting se smatra jednim od oblika rizičnih ponašanja te je stoga fokus na potencijalnim negativnim posljedicama koje su, po mišljenju pojedinih autora, preozbiljne da bi se mogle zanemariti. Rizici povezani sa sekstingom uglavnom uključuju pritisak, iskustva s neželjenim sekstingom, neovlaštenu distribuciju i prisilu (Van Ouytsel i sur., 2020). Budući da je seksting jedan od novijih oblika ljudskog ponašanja, ali i da se često promatra u kontekstu rizika koji sa sobom nosi, pojavila se potreba za ispitivanjem prirode takvog ponašanja. Iako je u dosadašnjoj literaturi prisutan velik broj istraživanja na temu sekstinga, ipak je potrebno daljnje proučavanje, posebice kada su u pitanju faktori koji potencijalno mogu

utjecati na pojavu seksting ponašanja. Kao neki od takvih faktora u literaturi navode se osobina traženja uzbuđenja i rizična ponašanja (McGowan i sur., 2022; Seah i sur., 2020). U nastavku rada bit će opisani navedeni konstrukti, kao i njihov odnos sa seksting ponašanjem.

1.1. Definicije sekstinga

Termin seksting kombinacija je engleskih riječi „sex“ i „texting“, a odnosi se na slanje, primanje, objavljivanje i prosljeđivanje osobnog ili tuđeg seksualno eksplicitnog sadržaja putem mobitela, interneta, društvenih mreža i ostalih digitalnih kanala (Barrense-Dias i sur., 2017). Seksualno eksplicitan sadržaj u kontekstu sekstinga uključuje samootkrivajuće fotografije i videe, odnosno sve medijske zapise na kojima su vidljivi ili oskudno prekriveni intimni dijelovi tijela (Barrense-Dias i sur., 2017). Takav sadržaj može prikazivati i bilo koji oblik seksualne aktivnosti (Mitchell i sur., 2012), a odnosi se i na samu razmjenu tekstualnih poruka seksualnog sadržaja (Barrense-Dias i sur., 2017). Brojni autori ponudili su različite podjele sekstinga, ovisno o tome na kojem aspektu sekstinga je naglasak postavljen (Barrense-Dias i sur., 2017). Detaljnije, definicije sekstinga variraju ovisno o vrsti aktivnosti na koju se seksting odnosi (slanje, primanje i prosljeđivanje) i načinu na koji se ta aktivnost odvija te vrsti seksualno eksplicitnog sadržaja koji se prenosi (poruke, fotografije i videozapisi) i njegovim karakteristikama (Barrense-Dias i sur., 2017). Calvert (2009) stoga navodi kako postoji primarni i sekundarni seksting, pri čemu se primarni odnosi na slanje vlastitog seksualno eksplicitnog sadržaja, a sekundarni na prosljeđivanje tuđeg, bez pristanka te osobe. Uzimajući u obzir pristanak osobe koja sudjeluje u sekstingu, odnosno čiji se seksualno eksplicitni sadržaj šalje putem različitih medijskih kanala, razlikujemo seksting sa i bez pristanka (*eng.* „consensual“ i „non consensual sexting“). Govoreći o različitim posljedicama sekstinga, seksting koji se odvija bez pristanka osobe, upravo je ona vrsta za koju se u literaturi veže najviše negativnih posljedica (Molla-Esparza i sur., 2020). Nadalje, prema Temple i Choi (2014) aktivni seksting uključuje stvaranje, slanje i objavljivanje seksualno eksplicitnog sadržaja, dok se pasivni seksting odnosi na primanje istog. Eksperimentalni seksting vrsta je sekstinga kojem je svrha razvoj intimnih odnosa ili traženje uzbuđenja te kod kojeg nije prisutna namjera povrede druge osobe. Karakterističan je za adolescente jer uključuje eksperimentiranje sa seksualnošću, flert i traženje potencijalnih partnera (Wolak i

Finkelhor, 2011). Seksting uznemiravajućeg sadržaja odnosi se na sva kriminalno kažnjiva i neželjena slanja seksualno eksplicitnih sadržaja te na bilo koji oblik online seksualnog zlostavljanja (Hayes i Dragiewicz, 2018; O’Keeffe i Clarke-Pearson, 2011). Sesar i Dodaj (2020) predložile su četvero komponentni motivacijski model podjele sekstinga – prema sadržaju poruke, stupnju seksualnosti, komunikaciji, vrsti i stupnju konsenzusa. Tako postoji podjela sekstinga na relacijski, reaktivni, prisilni i nasilni seksting. Relacijski seksting odnosi se na primanje i slanje seksualno eksplicitnog sadržaja dobrovoljno, u svrhu poticanja ili održavanja intimnosti među partnerima. Reaktivni seksting uključuje razmjenu seksualno eksplicitnog sadržaja s namjerom istraživanja i izražavanja seksualnosti, za zabavu ili kako bi se stekla popularnost među vršnjacima. Prisilni seksting uključuje slanje ili primanje seksualno eksplicitnog sadržaja pod pritiskom neke druge osobe, dok nasilni seksting podrazumijeva da druga osoba pošalje, prosljedi ili objavi tuđi seksualno eksplicitan sadržaj bez dopuštenja osobe kojoj taj sadržaj pripada te u svrhu nanošenja štete toj osobi. S obzirom na okolnosti, motivi sekstinga mogu varirati, odnosno moguće je da će se nekoliko motivacijskih komponenti sekstinga istodobno preklapati unutar jednog seksting ponašanja.

Većina autora koji su ponudili definicije sekstinga slažu se da seksting uključuje razmjenu seksualno eksplicitnog sadržaja putem mnogih medijskih kanala. Međutim, općeprihvaćena definicija još uvijek ne postoji. Navedeno dovodi i do brojnih metodoloških problema u istraživanjima sekstinga, zbog toga što se različiti radovi fokusiraju na različite aspekte sekstinga. Stoga je moguće primijetiti postojanje potrebe od usuglašavanja po pitanju definicije sekstinga, kako bi sam konstrukt sekstinga bio točno definiran i time imao veću valjanost pri ispitivanju. U ovom istraživanju korištena je najčešće spominjana definicija sekstinga, u kojoj se seksting odnosi na slanje, primanje i prosljeđivanje vlastitog ili tuđeg seksualno eksplicitnog sadržaja (fotografija ili videa).

1.1.2. Raširenost sekstinga

Seksting je u posljednjih nekoliko godina postao sve češći oblik ponašanja kod adolescenata i mladih odraslih osoba. Naime, utvrđeno je kako je čak 80.9% mladih osoba barem jednom u životu sudjelovalo u sekstingu, a da 48.5% njih to radi aktivno (Hudson i sur., 2014). Točnije, rezultatima meta-analize pedeset radova, u kojima su sudjelovali

sudionici od 18 do 29 godina, utvrđeno je kako je 37.3% mladih odraslih poslalo, a njih 41.5% primilo poruku seksualno eksplicitnog sadržaja (Mori i sur., 2020). U recipročnoj razmjeni seksualno eksplicitnog sadržaja sudjelovalo je 47.7% mladih odraslih, dok je učestalost prosljeđivanja tuđeg seksualno eksplicitnog sadržaja bila 15.0% (Mori i sur., 2020). U istraživanju koje su proveli Benotsch i suradnici (2013) utvrđeno je kako je 44.0% mladih odraslih osoba od 18 do 25 godina sudjelovalo u sekstingu. Slični rezultati dobiveni su na reprezentativnom uzorku australskih mladih osoba od 16 do 25 godina. Naime, njih 42.2% sudjelovalo je u recipročnoj razmjeni (slanju i primanju) seksualno eksplicitnog sadržaja, dok je njih 30.9% sudjelovalo u samom primanju seksualno eksplicitnog sadržaja. Na istom uzorku, utvrđeno je i kako se učestalost sekstinga povećala iz razdoblja 2012, u razdoblje 2014. godine, a broj osoba koje ne sekstaju se time značajno smanjio. Navedeno ukazuje na povećanje trenda sekstinga kod mladih odraslih osoba (Milton i sur., 2019). Njemačkim istraživanjem, provedenim na širokom uzorku osoba u rasponu od 18 do 65 godina, utvrđeno je kako je 41% osoba sudjelovalo u sekstingu (Döring i Mohseni, 2018). Rezultati meta analize radova provedenih najvećim dijelom na mladim odraslim osobama u Velikoj Britaniji i Španjolskoj, u razdoblju od 2009. do 2020. godine, utvrđeno je kako je najučestalije primanje seksualno eksplicitnog sadržaja (31%), potom slanje (14%) te na posljetku prosljeđivanje (7%) (Molla-Esparza i sur., 2020).

Istraživanjem koje su proveli Milić i suradnici (2019) u Hrvatskoj, na uzorku 523 osobe mlade odrasle dobi utvrđeno je kako njih 18.6% često ili vrlo često sudjeluju u sekstingu, od čega njih 61.0% sudjeluje u primanju, a 64.1% u slanju seksualno eksplicitnog materijala. Također je, na uzorku od 311 adolescenata, utvrđeno kako je 39.9% njih barem jednom u životu poslalo poruku seksualno eksplicitnog sadržaja (Vrselja i sur., 2015). Na uzorku od 202 osobe u rasponu od 18 do 27 godina utvrđeno je kako je 60.9% njih barem jednom poslalo poruku seksualno eksplicitnog sadržaja (Kričkić i sur., 2017). U istraživanju koje su proveli Dodaj i suradnici (2020) utvrđeno je kako od ukupnog broja adolescenata koji su pristupili istraživanju 30% njih je poslalo, a 60% primilo seksualno eksplicitan sadržaj.

Po pitanju spolnih razlika u sekstingu, još nije postignut konsenzus (Barrense-Dias i sur., 2017). Dok pojedina istraživanja ukazuju na podjednaku zastupljenost seksting ponašanja kod muškaraca i žena (Dake i sur., 2012; Klettke i sur., 2018; Madigan i sur., 2018), ostala istraživanja dijele se na ona koja upućuju na češće seksting ponašanje kod žena (Gordon-Messer i sur., 2013; Mitchell i sur., 2012) te na ona koja upućuju na isto kod

muškaraca (Gugić, 2018; Jonsson i sur., 2014; Sharma i sur., 2019). Butorac i Šincek (2019) utvrdili su veću vjerojatnost muškog spola za specifično sekundarnim sekstingom, dok su Milić i suradnici (2019) utvrdili kako muškarci češće primaju fotografije seksualno eksplicitnog sadržaja, nego li žene. U kontekstu povremenog, neobaveznog sekstinga, utvrđeno je kako najveće negativne posljedice osjećaju žene, dok muškarci kod takve vrste sekstinga osjećaju najmanju razinu negativnih posljedica (Greer i sur., 2022). Navedeno može potencijalno biti povezano s takozvanim *dvostrukim standardima* glede seksting ponašanja muškaraca i žena, odnosno tendencije da će žene češće biti stigmatizirane i kažnjavane zbog uključivanja u seksting. Pritom će muškarci, za isto ponašanje, osjećati znatno manju količinu negativnih posljedica ili, štoviše, ponekad dobiti i pozitivne povratne informacije iz svoje okoline (Greer i sur., 2022). Važno je i istaknuti činjenicu kako je većina istraživanja vezanih uz seksting ponašanje provedena na uzorcima adolescenata. Stoga, pitanje spolnih razlika u sekstingu kod mladih odraslih osoba još uvijek ostaje neistraženo (Madigan i sur., 2018).

Kao jedan od prediktora slanja seksualno eksplicitnog materijala primarno se pokazala uključenost u romantičnu vezu, odnosno da je vjerojatnost za sekstingom veća kod osoba koje su u vezi, nego li kod onih koje nisu (Scholes-Balog i sur., 2016). Navedeno je objašnjeno mogućnošću da seksting kod romantičnih partnera predstavlja jedan od načina na koji se osobe mogu dodatno povezati, odnosno kao način održavanja veze i razvijanja predanosti i povjerenja, što upućuje na veću vjerojatnost za razvojem pozitivnih nego li negativnih posljedica sekstinga (Greer i sur., 2022). U prilog navedenom idu i nalazi Oriza i Hanipraje (2020) kojima je utvrđeno kako je seksting pozitivno povezan sa zadovoljstvom u vezi, primarno onim seksualnim. Suprotno romantičnim partnerima, osobe koje nisu u romantičnim vezama u seksting se uključuju zbog drugačijih motiva. Naime, one se češće uključuju u seksting pod utjecajem alkohola i drugih supstanci te su im primarni motivi dosada, usamljenost ili način odvratanja pažnje od negativnih emocija, odnosno izbjegavanje (Greer i sur., 2022). Zbog navedenog, osobe koje nisu u predanim romantičnim vezama, imaju veću vjerojatnost iskusiti negativne posljedice sekstinga poput osjećaja krivnje i straha od sekundarnog sekstinga (Bianchi i sur., 2017).

1.1. Rizično ponašanje i seksting

Rizično ponašanje odnosi se na obrazac nepotrebnog upuštanja u potencijalno opasne aktivnosti ili ponašanja: (1) prekršajna i lakša delinkventna ponašanja; (2) nepoželjna normativna ponašanja; (3) rizična spolna ponašanja; (4) korištenje ili zlouporaba psihoaktivnih tvari; (5) nasilničko ponašanje u bliskim odnosima; (6) teške krađe, provale i razbojništvo te (7) suicidalna i autoagresivna ponašanja (Ručević i sur., 2009; VandenBos, 2015). Iako se sklonost rizičnom ponašanju u literaturi ponajviše pripisuje razdoblju adolescencije, važno je obratiti pozornost na trenutačne globalne promjene u pogledu ljudskog razvoja. Naime, sve veći broj autora razdoblje od 18 do 30 godina, razdoblje takozvane „mlade odrasle dobi“, naziva „prolongiranom adolescencijom“ (eng. *emerging adulthood*), posebice kada je u pitanju studentska populacija. Mlade osobe u današnjem društvu često i nakon perioda adolescencije nastavljaju učiti o sebi i eksperimentirati na različitim životnim područjima ne bi li zaključile koji su njihovi životni afiniteti. Osim navedenog, mlade osobe, a posebice studentska populacija, nerijetko u ovom životnom periodu još uvijek nisu stekli potpunu financijsku neovisnost, koja je jedna od karakteristika prelaska iz adolescencije u odraslu dob (Arnett, 2000). Zbog svega navedenog, nisu iznenađujući nalazi koji ukazuju na to da sklonost rizičnom ponašanju nije isključivo obilježje adolescencije, već je često i jedna od karakteristika mlade odrasle dobi. Točnije, statistički podaci izračunati na uzorcima mladih osoba u Republici Hrvatskoj u posljednjem desetljeću ukazuju na povećanje trenda konzumacije, ali i na veću dostupnost alkohola (Spudić i Kosić, 2020) te lakših i težih opijata (Čanić i Friščić, 2013), kao i sportskog klađenja (Glavak Tkalić i sur., 2013) te uključivanja u nasilne aktivnosti – psihičko, fizičko i elektroničko nasilje (Rajhvajn Bulat i Ajduković, 2012; Vejmelka i sur., 2017).

Zbog brojnih mogućih negativnih posljedica po psihičko, fizičko i socijalno funkcioniranje mladih osoba, seksting se može promatrati, te se često i promatra, kao oblik rizičnog ponašanja (Kosenko i sur., 2017; Sesar i Dodaj, 2020).

U tom kontekstu pod pojmom seksting smatraju se sve vrste neželjenog sekstinga. Pritom je najčešće spominjan sekundarni seksting, koji može imati ozbiljne psihološke posljedice za pošiljatelja poruke poput sniženog samopoštovanja i straha od ponovnog objavljivanja fotografija u bilo kojem trenutku (Burkett, 2015; Kričkić i sur., 2017). Opasnost postoji i od sekstinga pod prisilom te seksualnog uznemiravanja putem interneta.

Najčešće emocionalne poteškoće s kojima se osobe koje sudjeluju u sekstingu susreću su depresija, anksioznost, osjećaji tuge, srama, straha i poniženosti (Hudson, 2011; Medrano i sur., 2018; Mori i sur., 2019; Doyle i sur., 2021; Wachs i sur., 2021). U kontekstu socijalnih poteškoća najčešće se navodi izloženost rizičnom ponašanju, točnije, nasilnom ponašanju, zlostavljanju i uznemiravanju (Dake i sur., 2012), kao i počinjenje istog (Doyle i sur., 2021).

Rezultati dosadašnjih istraživanja ukazuju na povezanost sekstinga s nekim oblicima rizičnih ponašanja, među kojima je najčešće ispitivan odnos sekstinga i seksualno rizičnih ponašanja (Ayinmoro i sur., 2020; Benotsch i sur., 2013; Burić i sur., 2018; Van Ouytsel i sur., 2015). Unatoč tome, odnos sekstinga i seksualno rizičnih ponašanja ipak nije u potpunosti jasan. Istraživanja su pokazala kako osobe koje prakticiraju seksting ranije postaju seksualno aktivne (Ayinmoro i sur., 2020), imaju veći broj seksualnih partnera (Ybarra i Mitchell, 2014), rjeđe koriste kontracepciju (Mukonyo i sur., 2020) te se češće upuštaju u seksualne odnose nakon konzumiranja droga i alkohola, nego li osobe koje ne prakticiraju seksting (Benotsch i sur., 2013). Navedeno osobe čini podložnijima riziku od neželjene trudnoće i oboljenja od spolno prenosivih bolesti (Houck, i sur., 2014). Također je utvrđena veća vjerojatnost da će osoba imati seksualne odnose uživo sa svojim seksting partnerom, nego li s osobom s kojom nije u seksting odnosu (Mukonyo i sur., 2020), dok drugi podaci pokazuju kako seksting ipak nije povezan s takvim ponašanjem (Gordon-Messer i sur., 2013; Ferguson, 2011; Smith i sur., 2016). Nedosljedni dokazi o povezanosti sekstinga i rizičnog seksualnog ponašanja mogu se potencijalno pripisati raznim metodološkim problemima. Naime, seksting studije se u velikoj mjeri oslanjaju na prigodne uzorke (Klettke i sur., 2019), a moguće je i iskrivljivanje rezultata zbog pristranosti ispitanika. Na primjer, davanje socijalno poželjnih odgovora može utjecati na manju prijavljenost seksting ponašanja, dok na veću prijavljenost seksting ponašanja može utjecati mogućnost da na upitnike češće odgovaraju oni koji sekstaju. Nedostatak konsenzusne definicije ili standardizirane mjere sekstinga dodatno komplicira interpretaciju rezultata, budući da se različiti autori koncentriraju na različite aspekte sekstinga (Cooper i sur., 2016).

Manje je proučavan odnos između sekstinga i drugih oblika rizičnog ponašanja, iako postoje podaci koji pokazuju pozitivnu povezanost sekstinga s gledanjem pornografskih sadržaja (Stanley i sur., 2016), konzumacijom alkohola i droga poput

marihuane i kokaina (Benotsch i sur., 2013; Wilkinson i sur., 2016; Ybarra i Mitchell, 2014) te delikventnog ponašanja (Valido i sur., 2020) poput fizičkog nasilja (Barrense-Diaz i sur., 2017), krađe, lutanja, pušenja i pijenja (Van Ouytsel i sur., 2015). Kričkić i suradnici (2017) utvrdili su kako su osobe koje sudjeluju u sekstingu češće žrtve, ali i počinitelji nasilja na internetu. Također je utvrđeno kako je seksting čest oblik ponašanja na internetu među muškarcima uhićenim za obiteljsko nasilje (Florimbio i sur., 2019) te kako je seksting korišten kao oblik komunikacije kod osoba koje su htjele stupiti u spolne odnose s maloljetnicima (Muncaster i Ohlsson, 2020).

Osim navedenog, upuštanje u rizična ponašanja se u literaturi generalno usko povezuje s impulzivnim osobinama ličnosti, ponajviše s osobinom traženja uzbuđenja (McGowan i sur., 2022; Zuckerman, 2007). Štoviše, autori sugeriraju kako osobe koje imaju izraženu navedenu osobinu često karakterizira upuštanje u rizične aktivnosti, budući da su to aktivnosti kojima osobe mogu iskusiti visoke razine uzbuđenja (Zuckerman, 2007). Kao što je prethodno pojašnjeno, jedna od takvih aktivnosti može biti i seksting zbog određenog stupnja pobudljivosti i rizičnosti. Stoga je u nastavku detaljnije objašnjen odnos osobine traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja, a u kontekstu rizičnih ponašanja, i samog sekstinga.

1.2. Osobina traženja uzbuđenja i seksting

Osobina traženja uzbuđenja definira se kao želja za stjecanjem raznovrsnih, novih, složenih i intenzivnih senzacija i iskustava te kao istovremena spremnost za poduzimanjem rizika kako bi se stekla takva iskustva (Zuckerman, 2007). Osobe koje imaju izraženu osobinu traženja uzbuđenja često se nalaze u deficitu pobuđenosti, dok istovremeno posjeduju snažan sustav nagrađivanja. Zbog toga se upuštaju u različite rizične situacije, u potrazi za intenzivnim podražajima koji će zadovoljiti njihovu visoku potrebu za pobuđenošću (Zuckerman, 1994). Takve osobe stoga posjeduju i veću toleranciju na visoko intenzivne podražaje, ali i na samu nelagodu koju uzrokuje neugodan ili bolan podražaj. Karakterizira ih znatiželja za aktivnim otkrivanjem njihove okoline, posebice kada se radi o neobičnim i intenzivnim podražajima, ljudima ili situacijama (Burić i sur., 2017). Također, osobe koje traže uzbuđenje imaju tendenciju podcijeniti rizičnost visoko

pobuđujućih situacija te pritom doživljavaju manje tjeskobe i više pozitivnih osjećaja, u odnosu na osobe koje nemaju izraženu ovu osobinu (Zuckerman, 1994).

Osnovne komponente osobine traženja uzbuđenja su (Zuckerman, 1994):

- (1) traženje uzbuđenja i pustolovina (*eng.* Thrill and Adventure Seeking) koje uključuje želju za upuštanjem u fizički opasne i ekstremne aktivnosti poput skakanja s padobranom, ronjenja ili tzv. *bungee jumpinga* ;
- (2) traženje doživljaja (*eng.* Experience Seeking) koje uključuje traženje novih iskustava i podražaja kroz putovanja, glazbu, umjetnost ili usvajanje nekonformističkog stila života;
- (3) faktor otkočenosti (*eng.* Disinhibition) koji uključuje traženje oduška u neinhibiranim situacijama, bilo seksualnim (npr. često mijenjanje seksualnih partnera) ili socijalnim (npr. opijanje u društvu) te
- (4) osjetljivost na dosadu (*eng.* Boredom Susceptibility) koja uključuje odbojnost prema pasivnosti, repetitivnosti, dosadi, monotoniji i predvidljivosti osoba ili situacija kojima su izloženi.

U kontekstu spolnih razlika, utvrđeno je kako muškarci postižu više rezultate kada su u pitanju traženje uzbuđenja i pustolovina, faktor otkočenosti i osjetljivost na dosadu, dok žene uglavnom postižu više rezultate kada je u pitanju traženje doživljaja (Zuckerman, 1994). Govoreći o (ne) stabilnosti osobine traženja uzbuđenja u funkciji dobi, utvrđeno je kako ona generalno opada na cjeloživotnom planu – najizraženija je u djetinjstvu i adolescenciji, nakon čega kreće opadati te je najmanje izražena u staroj odrasloj dobi (Lynne-Landsman i sur., 2011).

Osobina traženja uzbuđenja generalno je povezana s osobinom otvorenosti prema iskustvima, ekstraverziji i ugodnosti (Roberti, 2004). Osobe koje tragaju za uzbuđenjima uglavnom otvorenije izražavaju svoje osjećaje, asertivnije su u interakciji s drugima te su manje sklone konformizmu (Schultz i Schultz, 2016). Ponašaju se često neovisno od socijalnih konvencija i mišljenja drugih ljudi te ih većinski vode njihove osobne želje (Roberti, 2004). Često su liberalnijih političkih uvjerenja nego li osobe kojima osobina traženja uzbuđenja nije izražena te stoga pokazuju i permissivnije stavove prema različitim oblicima njihovog i tuđeg seksualnog ponašanja (Zuckerman, 1994). Istraživanjima je utvrđeno kako su osobe koje traže uzbuđenje sklonije upuštanjima u poneke kriminalne aktivnosti poput prodaje i eksperimentiranja s drogom te krađe. Također, utvrđeno je kako

će takve osobe češće voziti brzo te imati veći broj prometnih nesreća nego li osobe koje su ne traže uzbuđenja (McAdams i Donnellan, 2009). Mlade osobe koje traže uzbuđenje češće će raditi tetovaže ili pirsinge (Deschesnes i sur., 2006), varati na ispitima (DeAndrea i sur., 2009), pušiti, konzumirati alkohol i psihoaktivne tvari (Jelinčić, 2020; Regan i sur., 2020), bit će skloniji upuštanju u rizična seksualna ponašanja (Paat i sur., 2020) poput rjeđeg korištenja kontracepcije i češćeg upuštanja u ležerne seksualne odnose (Longo i sur., 2019), pogotovo u alkoholiziranom stanju (Thorpe i sur., 2020). Utvrđeno je kako osobe koje tragaju za uzbuđenjem češće razvijaju ovisnost o internetu (Rezaei i sur., 2020), pornografskom sadržaju na internetu (Perry i sur., 2007) te se češće upuštaju u online rizična seksualna ponašanja (Letica i sur., 2020). Iako preuzimanje rizika u velikom broju slučajeva karakterizira osobe koje traže uzbuđenje, važno je naglasiti kako to nije nužno - neke osobe koje traže uzbuđenje preferiraju razne neopasne aktivnosti poput meditacije, pohađanja različitih edukacija i sličnih situacija koje će im donijeti nova iskustva (Zuckerman, 2007).

Seksting također može predstavljati jedno od brojnih rizičnih ponašanja za osobe koje imaju tendenciju uključivanja u visoko rizične aktivnosti, budući da je seksting nova, visoko uzbuđujuća aktivnost (Currin i sur., 2020) koja nije u potpunosti društveno prihvaćena (Pun i Srivastava, 2020). Pojedini autori smatraju kako se u podlozi sekstinga nalazi upravo traženje uzbuđenja, odnosno da mladi koji su skloniji traženju uzbuđenja češće prakticiraju seksting (Tomić i sur., 2018). Navedeno je i potvrđeno velikim brojem istraživanja (Anwar i sur., 2019; Burić i sur., 2018; Champion i Pedersen, 2015; Davis i sur., 2016; Dir i sur., 2013; Longo i sur., 2020; Otanga i Aslam, 2020; Scholes-Balog i sur., 2016; Seah i sur., 2020; Van Ouytsel i sur., 2015; Žužul, 2018). Scholes-Balog i suradnici (2016) su utvrdili da je izražena osobina traženja uzbuđenja pozitivno povezana specifično sa slanjem sugestivnih poruka, odnosno poruka seksualno eksplicitnog sadržaja kojima se predlaže fizička seksualna aktivnost, i s prosljeđivanjem sadržaja koji je trebao ostati privatn. Cyders i suradnici (2009; prema Dir, 2012), predlažu dva glavna objašnjenja povezanosti sekstinga i traženja uzbuđenja, a to su visoka pobudljivost same aktivnosti koju seksting predstavlja te osobine i tendencije osoba koje traže uzbuđenje, u vidu ekstrovertiranosti i češćeg uključivanja u društvene aktivnosti. S obzirom na to da osobe koje traže uzbuđenje ipak pokušavaju minimalizirati negativne posljedice vlastitog rizičnog ponašanja (Zuckerman, 1994), moguće je da se slanje seksualno eksplicitnih

poruka percipira kao lakši oblik izlaganja riziku koji sa sobom nose seksualne aktivnosti (Burić i sur., 2018).

Delevi i Weisskirch (2013) povezanost sekstinga i traženja uzbuđenja nisu utvrdili, dok su je Dir i Cyders (2015) utvrdili samo kod djevojaka koje su činile 70% njihovog uzorka. Nepostojanje povezanosti sekstinga i traženja uzbuđenja objašnjeno je preko mogućnosti kulturalnog utjecaja na percepciju sekstinga kao rizičnog ponašanja. Naime, ukoliko neko ponašanje nije percipirano kao rizično, neće biti dovoljno uzbuđujuće da bi privuklo osobe koje tragaju za uzbuđenjem (Baumgartner i sur., 2014). Važno je istaknuti i određene nedostatke koji se pojavljuju u većini navedenih istraživanja, a odnose se na korištenje kros-sekcionalnog nacrtu istraživanja i korištenja mjera samoiskaza prilikom prosuđivanja seksting ponašanja.

Zaključno, iako je većina mladih odraslih osoba svjesna rizika i mogućih negativnih posljedica seksting ponašanja, visoka učestalost sekstinga ukazuje na to da se velik broj mladih ipak odlučuje na preuzimanje postojećeg rizika (Kričkić i sur., 2016). Stoga, javlja se potreba za boljim razumijevanjem faktora koji utječu na uključivanje u seksting, odnosno potreba za pronalaskom praktične primjene nalaza u smanjenju negativnih posljedica seksting ponašanja. Također, zbog postojanja određenih kontradiktornosti u dosadašnjim nalazima te metodoloških nedostataka, potrebno je dodatno ispitati varijable koje bi potencijalno mogle biti prediktori seksting ponašanja – poput uključivanja u rizična ponašanja, izraženosti osobine traženja uzbuđenja te nekih sociodemografskih karakteristika.

2. Cilj, problemi i hipoteze istraživanja

2.1. Cilj

Ispitati odnos sekstinga, rizičnog ponašanja i osobine traženja uzbuđenja kod mladih odraslih osoba.

2.2. Problemi i hipoteze

1. Ispitati da li postoje razlike u raširenosti različitih oblika sekstinga između muškaraca i žena, uzimajući u obzir i njihov romantični status.

Hipoteza 1: S obzirom na rezultate dosadašnjih istraživanja na temu spolnih razlika u sekstingu (Mori i sur., 2020), moguće je očekivati češće slanje seksualno eksplicitnog sadržaja kod muškaraca, u odnosu na žene, ali i nepostojanje spolnih razlika kada su u pitanju primanje i prosljeđivanje seksualno eksplicitnog sadržaja. Također, budući da su motivi za sudjelovanje u sekstingu kod osoba u romantičnoj vezi primarno razvijanje veze i povećanje intimnosti, a da su kod osoba koje nisu u romantičnoj vezi to prvenstveno načini traženja uzbuđenja (Van Ouytsel i sur., 2020), moguće je očekivati češće slanje i primanje seksualno eksplicitnog sadržaja kod osoba koje su u romantičnoj vezi, ali češćeg prosljeđivanja kod osoba koje nisu u romantičnoj vezi.

2. Ispitati pojedinačni doprinos traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja u objašnjenju varijance različitih vrsta sekstinga, uz kontrolu sociodemografskih varijabli.

Hipoteza 2: Moguće je pretpostaviti kako će muški spol i niža dob biti pozitivni prediktori slanja seksualno eksplicitnog sadržaja, dok kod objašnjenja primanja i prosljeđivanja spol neće imati prediktivnu vrijednost (Mori i sur., 2020). Također, moguće je pretpostaviti kako će romantični status „u vezi“ biti pozitivan prediktor slanja i primanja seksualno eksplicitnog sadržaja, dok će romantični status „slobodan/na“ biti pozitivan prediktor prosljeđivanja istog (Van Ouytsel i sur., 2020). Nakon kontrole sociodemografskih varijabli, moguće je očekivati pozitivnu

prediktorsku vrijednost traženja uzbuđenja (Seah i sur., 2020) i rizičnih ponašanja (Valido i sur., 2020) u objašnjenju varijance slanja, primanja i prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja.

3. Metoda istraživanja

3.1. Sudionici

Ukupan broj sudionika koji su pristupili istraživanju bio je 284. Preliminarnom analizom odgovora izbačeni su sudionici koji nisu zadovoljavali uvjete istraživanja, odnosno koji su prelazili dobnu granicu (N=4) ili imali neprimjerene odgovore (N=2). Također su iz analize izbačeni sudionici koji se nisu izjasnili koji je njihov status veze. Budući da je udio tih sudionika bio malen (N=5; 1.80%), odlučeno ih je izbaciti iz analize kako bi se olakšalo provođenje statističkih postupaka. Tako je konačan broj sudionika iznosio 273, u rasponu od 19 do 30 godina ($M_{dob}=22.53$, $SD_{dob}=2.45$). Od ukupnog broja sudionika, 74.73% (N=204) je žena ($M_{dob}=22.26$, $SD_{dob}=2.34$), a 25,27% (N=69) muškaraca ($M_{dob}=23.45$, $SD_{dob}=2.59$) (Tablica 1),

Najveći postotak uzorka čine studenti (84.25%), od kojih je najviše studenata preddiplomske, a potom diplomske razine studija. Sudionici koji ne studiraju ili su završili fakultet čine znatno manji dio uzorka (15.75%). U kontekstu seksualne orijentacije, najveći dio sudionika deklarira se heteroseksualnim (87.18%), dok se ostatak sudionika deklarira homoseksualnim, biseksualnim, aseksualnim ili se ne deklarira. Približno polovica sudionika je u romantičnoj vezi (49.82%), s prosječnim trajanjem veze od 29.22 mjeseci ($SD_{veza}=26.14$ mjeseci) (Tablica 1). Najveći broj sudionika koji su u vezi partnera/icu viđaju svaki dan (54.4%), a najmanji broj manje od nekoliko puta mjesečno (7.4%). Ostatak uzorka čine sudionici koji nisu u vezi.

Tablica 1 Prikaz frekvencije i postotka sudionika s obzirom na njihov spol i status veze (N=273).

Varijabla		Spol					
		Žene		Muškarci		Ukupno	
		<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Status	U vezi	111	81.62	25	18.38	136	49.82
veze	Slobodan/na	93	67.88	44	32.12	137	50.18

Ukupno	204	74.73	69	25.27
--------	-----	-------	----	-------

3.2. Mjerni instrumenti

(1) *Upitnik sociodemografskih podataka*

Upitnik sociodemografskih podataka konstruiran je u svrhu provođenja ovog istraživanja te se sastojao od pitanja vezanih uz spol, dob, studij, seksualnu orijentaciju te romantični status sudionika (za osobe koje su u vezi pitanja o čestini viđanja partnera/ice i trajanju veze). Svrha mu je dobivanje boljeg uvida u ispitivani uzorak.

(2) *Sexting Behaviors Scale (SBS) – modificirana verzija (Sesar i sur., 2019)*

Sexting Behaviors Scale upitnik je koji su konstruirali Dir i suradnici (2013). U modificiranoj verziji upitnika (Sesar i sur., 2019), seksting je definiran kao slanje, primanje ili prosljeđivanje seksualno eksplicitnog materijala u obliku fotografija i/ili video zapisa, putem različitih elektroničkih kanala (mobilnih telefona, računala i sličnog). Upitnik se sastoji od 16 čestica, od kojih je 12 prikazano na skali Likertova tipa od pet stupnjeva (1 – nikad; 5 – uvijek). Ukupan rezultat jednog sudionika računa se kao aritmetička sredina svih njegovih odgovora. Navedenim česticama moguće je dobiti podatke o tome koliko su puta sudionici seksualno eksplicitan sadržaj:

- (1) primili izravno ili prosljeđen (*Koliko često ste putem aplikacija na mobilnom telefonu i/ili društvenih mreža na internetu (Viber, What's App, Instagram, Snapchat, Facebook, Twitter ili e-mail) primili od osobe s kojom komunicirate fotografije na kojima je ta osoba polugola ili gola? / Koliko često ste putem aplikacija na mobilnom telefonu i/ili društvenih mreža na internetu (Viber, What's App, Instagram, Snapchat, Facebook, Twitter ili e-mail) primili prosljeđene fotografije na kojima je osoba gola/polugola?*) (Cronbach alpha koeficijent podskale u ovom istraživanju bio je .69),
- (2) poslali ili javno objavili svoj (*Koliko često ste putem aplikacija na mobilnom telefonu i/ili društvenih mreža na internetu (Viber, What's App, Instagram, Snapchat, Facebook, Twitter ili e-mail) poslali vlastite fotografije na kojima ste polugoli ili goli? / Koliko često ste putem aplikacija na mobilnom telefonu i/ili društvenih mreža na internetu (Viber, What's App, Instagram, Snapchat, Facebook, Twitter ili e-mail) javno objavili svoje polugole ili gole fotografije?*)

(Cronbach alpha koeficijent podskale u ovom istraživanju bio je .55, što je poprilično niska vrijednost za ovaj koeficijent),

- (3) prosljedili ili javno objavili tuđi (*Koliko često ste putem aplikacija na mobilnom telefonu i/ili društvenih mreža na internetu (Viber, What's App, Instagram, Snapchat, Facebook, Twitter ili e-mail) prosljedili drugoj osobi fotografije neke osobe koja je na tim fotografijama gola/polugola? / Koliko često ste putem aplikacija na mobilnom telefonu i/ili društvenih mreža na internetu (Viber, What's App, Instagram, Snapchat, Facebook, Twitter ili e-mail) javno objavili tuđe polugole ili gole fotografije?*) (Cronbach alpha koeficijent podskale u ovom istraživanju bio je .66).

Ostatak čestica odnosi se na broj dosadašnjih seksting partnera, u kojem su odnosu s njima (*prijatelji i poznanici, osobe koje im se sviđaju, osobe s kojima izlaze, osobe s kojima su u intimnoj vezi*) i putem kojih aplikacija se njihov seksting odvija (*Viber, WhatsApp, Facebook, Snapchat, Instagram, Twitter, e-mail, niti jedna ili ostalo*). U istraživanju koje su proveli Sesar i suradnici (2019) unutarnja konzistencija modificirane verzije upitnika SBS bila je visoka, odnosno Cronbach alpha koeficijent iznosio je .89, dok je u ovom istraživanju navedeni koeficijent iznosio .76.

- (3) *Upitnik rizičnog i delikventnog ponašanja mladih: SRDP-2007 (Ručević i sur., 2009)*

Područje rizičnih ponašanja obuhvaća velik raspon ponašanja koja je moguće podijeliti u različite kategorije. U ovom upitniku rizično ponašanje podijeljeno je u sedam kategorija. Svaki od sedam faktora ujedno tvori jednu od sedam podskala, a u ovom istraživanju korištene su četiri od njih (Cronbach-alpha koeficijent svake podskale dobiven u istraživanju koje su proveli Ručević i suradnici (2009) naveden je u zagradama):

- (1) nepoželjna normativna ponašanja (.71, 7 čestica; *Švercao/la u vlaku, autobusu ili tramvaju*),
- (2) rizična spolna ponašanja (.80, 4 čestice; *Stupio/la u seksualne odnose na jednu noć s usputnom partnericom/ partnerom*),
- (3) korištenje ili zlouporaba psihoaktivnih tvari (.72, 6 čestica; *Koristio/la neku tešku drogu kao npr. kokain, heroin, LSD, Speed i sl.*) te
- (4) suicidalna i autoagresivna ponašanja (.53, 3 čestice; *Imao/la pokušaj suicida*).

Navedeni faktori su u međusobno niskim do umjereno pozitivnim korelacijama (Ručević i sur., 2009). Zadatak sudionika bio je odgovoriti na čestice s podatkom o frekvenciji tog ponašanja iz njegovog osobnog iskustva (nikada, 1 -2 puta, 3 -5 puta, više od 5 puta). Ukupan rezultat jednog sudionika formira se kao aritmetička sredina svih njegovih odgovora, s tim da se svaki odgovor prije toga ponderira unaprijed određenim vrijednostima koje su određene s obzirom na ozbiljnost i potencijalnu opasnost pojedinog rizičnog ponašanja (Ručević i sur., 2009). Cronbach alpha koeficijent skale sastavljene od navedene četiri podskale korištene u ovom istraživanju bio je .67.

(4) Sensation Seeking Scale (SSS-V) – skraćena verzija (Hoyle i sur., 2002)

Za ispitivanje osobine traženja uzbuđenja korišten je upitnik *SSS-V (skraćena verzija)*, koji se sastih od osam (Hoyle i sur., 2002; Cronbach-alpha .74) čestica, po dvije za svaku podskalu (svaka podskala predstavlja jedan od aspekata osobine traženja uzbuđenja):

- (1) traženje uzbuđenja i pustolovina (*Želim istraživati neobična mjesta.*)
- (2) traženje doživljaja (*Volim raditi zastrašujuće stvari*)
- (3) faktor otkočenosti (*Volim neobuzdane zabave*) te
- (4) osjetljivost na dosadu (*Postanem nemiran/a kada previše vremena boravim/provodim kod kuće.*)

Ljestvica je Likertova tipa, odnosno sudionike se traži da zabilježe stupanj koliko se navedena tvrdnja odnosi na njih, u rasponu od 1 do 5 (1 – uopće se ne slažem; 5 – u potpunosti se slažem). Ukupan rezultat jednog sudionika dobiva se računanjem aritmetičke sredine svih odgovora (Hoyle i sur., 2002). Cronbach alpha koeficijent Skale traženja uzbuđenja u ovom istraživanju bio je 0.81.

3.3. Postupak

Nakon odobrenja provođenja istraživanja od strane Etičkog povjerenstva Odjela za Psihologiju Sveučilišta u Zadru, formiran je Google forms upitnik kao tehnika prikupljanja podataka. U ovom istraživanju korišten je nacrt poprečnog presjeka, odnosno istraživanje je provedeno u jednom periodu vremena, na jednom uzorku. Upitnik je postavljen na razne stranice i grupe na društvenim mrežama (Facebook, WhatsApp), a podatci su se prikupljali metodom snježne grude, odnosno sudionici su zamoljeni za daljnje dijeljenje upitnika.

Nakon opisa svrhe istraživanja, jamčenja povjerljivosti podataka te informiranja o dobrovoljnosti sudjelovanja i prava na odustajanje u bilo kojem trenutku, sudionicima je postavljeno nekoliko pitanja o sociodemografskim podacima, a potom skale kojima je ispitivano njihovo seksting ponašanje, osobina traženja uzbuđenja te rizična ponašanja.

3.4. Analiza podataka

Prije provođenja statističkih analiza, provjerena je normalnost distribucije rezultata na svim skalama, kako bi se provjerilo jesu li postignuti uvjeti za provođenje parametrijskih statističkih analiza. Rezultati na svim skalama ukazali su na zadovoljavajuće vrijednosti koeficijenata asimetričnosti (manji od +/- 3,00) i kurtičnosti (manji od +/- 10) krivulje, koji, prema Kline (2005), mogu poslužiti kao indikatori normalnosti distribucije. Stoga su ostvareni preduvjeti normalnosti distribucije za provođenje parametrijskih statističkih postupaka (*Prilog 1*). U svrhu odgovora na prvi istraživački problem provedene su tri složene analize varijance za mješoviti nacrt (*Tablica 4*), a potom su, u svrhu odgovora na drugi istraživački problem, provedene tri hijerarhijske regresijske analize (*Tablica 5*).

4. Rezultati

Prije provođenja parametrijskih statističkih postupaka, kako bi se dobio uvid u podatke o vrsti odnosa i putem kojih aplikacija sudionici ovog istraživanja razmjenjuju seksualno eksplicitan sadržaj, izračunati su pripadajući deskriptivni podatci (f i $\%$) (Tablica 2, Tablica 3).

Prosječan broj osoba s kojima su sudionici razmjenjivali (slali i primali) seksualno eksplicitan sadržaj bio je 2.92 ($SD_{osobe}=10.06$; $N=262$). Najčešće su to bile osobe s kojima su sudionici u romantičnoj vezi, a rjeđe prijatelji i poznanici, osobe s kojima izlaze i osobe koje im se sviđaju (Tablica 2). Seksting se kod sudionika u ovom istraživanju odvijao putem brojnih aplikacija, najčešće aplikacije *Whatsapp* (Tablica 3).

Tablica 2 Prikaz frekvencije i postotka sudionika koji su seksualno eksplicitan sadržaj razmijenili u kontekstu različitih vrsta odnosa ($N=273$).

Seksting partner	f_{slanje}	$\%_{slanje}$	$f_{primanje}$	$\%_{primanje}$
Ne razmjenjujem polugole ili gole fotografije i/ili videozapise ni sa kim	97	35.53%	74	27.11%
Prijatelji i poznanici	33	12.09%	64	23.44%
Osobe koje mi se sviđaju	37	13.55%	44	16.12%
Osoba s kojom izlazim	40	14.65%	51	18.68%
Osoba s kojom sam u intimnoj vezi (npr. dečko/djevojka)	133	48.72%	133	48.72%

*Napomena: moguće je odvijanje sekstinga unutar više vrsta odnosa kod jedne osobe

Tablica 3 Prikaz frekvencije i postotka sudionika koji su seksualno eksplicitan sadržaj razmjenjivali putem različitih aplikacija ($N=193$).

Aplikacija	F	$\%$
Whatsapp	144	52.75%
Instagram	58	21.25%
Snapchat	47	17.21%
Facebook	17	6.23%
Telegram	8	2.93%
Viber	5	1.83%
Grindr	2	.73%
Twitter	1	.37%

e-mail	1	.37%
Discord	1	.37%
Meetup	1	.37%
Chatrooms	1	.37%
Tumblr	1	.37%

*Napomena: seksting se kod jedne osobe može odvijati putem više različitih aplikacija

U svrhu odgovora na prvi istraživački problem, odnosno u svrhu ispitivanja raširenosti različitih oblika sekstinga (slanje, primanje i prosljeđivanje) između muškaraca i žena te s obzirom na njihov romantični status, izračunate su tri složene ANOVA-e za mješoviti nacrt (Tablica 4).

Tablica 4 Prikaz rezultata složenih ANOVA za mješoviti nacrt provedenih na rezultatima sudionika o slanju, primanju i prosljeđivanju seksualno eksplicitnog sadržaja, s obzirom na njihov spol i status veze (N=273).

	Spol		Glavni efekt	Status veze		Glavni efekt	Interakcija
	Ž (SD)	M (SD)		U vezi (SD)	Slobodan/na M (SD)		
Seksting							
Slanje	1.42 (.44)	1.48 (.52)	1.09	1.49 (.48)	1.38 (.43)	1.71	1.05
Primanje	1.86 (.65)	2.08 (.75)	5.31*	1.89 (.69)	1.94 (.67)	.01	.31
Prosljeđivanje	1.13 (.31)	1.29 (.45)	7.73**	1.12 (.30)	1.21 (.39)	3.06	.42

Legenda: * $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; df (glavni efekti; interakcija) = 1/269

Rezultatima ANOVA nije utvrđena statistički značajna razlika u raširenosti slanja seksualno eksplicitnog sadržaja između muškaraca i žena te osoba koje su u romantičnoj vezi i onih koje nisu, kao ni interakcija navedenih dvaju faktora. S druge strane, rezultati ANOVA-e pokazuju statistički značajan glavni efekt spola za primanje i prosljeđivanje seksualno eksplicitnog sadržaja, odnosno utvrđeno je da su muškarci češće od žena primali i prosljeđivali poruke seksualno eksplicitnog sadržaja. Nisu utvrđeni glavni efekti veze,

kao ni interakcijski efekt spola i veze za primanje i prosljeđivanje seksualno eksplicitnog sadržaja (*Tablica 4*).

Prije računanja hijerarhijskih regresijskih analiza, za kriterijske varijable primanja, slanja i prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja, izračunati su Pearsonovi koeficijenti korelacije s prediktorskim varijablama traženja uzbuđenja, rizičnih ponašanja, spola i statusa veze, čije vrijednosti prikazuje matrica korelacija koja se nalazi u Prilogu.

U svrhu odgovora na drugi istraživački problem, odnosno u svrhu utvrđivanja pojedinačnog doprinosa traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja u objašnjenju varijance slanja, primanja i prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja, uz kontrolu sociodemografskih varijabli spola, statusa veze i dobi, provedene su tri hijerarhijske regresijske analize. Nakon kontrole sociodemografskih varijabli, prvobitno je uvedena varijabla traženja uzbuđenja, budući da je traženje uzbuđenja osobina ličnosti koja je po svojoj prirodi relativno stabilna individualna karakteristika. Nakon uvođenja varijable traženja uzbuđenja, u hijerarhijsku regresijsku analizu uvedena je varijabla uključenosti u rizična ponašanja (*Tablica 5*).

Tablica 5 Prikaz rezultata hijerarhijskih regresijskih analiza za kriterijske varijable slanja, primanja i prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja (N=273).

Varijabla	Slanje	Primanje	Prosljeđivanje
1. korak			
Spol	.087	0.174**	.201**
Veza	-.140*	-.015	.082
Dob	-.043	-.156*	-.097
R ²	.021	.042**	.056**
2. korak			
Traženje uzbuđenja	.223**	.286**	.145*
R ²	.071**	.122**	.077**
ΔR^2	.049**	.079**	.021*
3. korak			
Rizična ponašanja	.247**	.149*	-.061
R ²	.123**	.141*	.080**
ΔR^2	.053**	.019*	.003

Napomena: **p<0.01; *p<0.05

U prvom koraku hijerarhijske regresijske analize unesene su varijable spola, veze i dobi te je pomoću njih objašnjeno 2.1% varijance slanja seksualno eksplicitnog sadržaja, 4.2% varijance primanja seksualno eksplicitnog sadržaja, te 5.6% varijance prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja. Značajnim prediktorom pokazao se romantični status „u vezi“ u predikciji slanja, te prediktori muški spol i niža dob sudionika u predikciji primanja i prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja (*Tablica 5*).

U drugom koraku dodatno je uvedena varijabla traženja uzbuđenja te je pomoću tog skupa varijabli objašnjeno 7.1% slanja seksualno eksplicitnog sadržaja, 12.2% varijance primanja seksualno eksplicitnog sadržaja, te 7.7% varijance prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja. Značajni prediktori slanja seksualno eksplicitnog sadržaja pokazali su se neuključenost u romantičnu vezu i izraženija osobina traženja uzbuđenja, primanja muški spol, niža dob sudionika i više razine osobine traženja uzbuđenja, dok su prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja bili muški spol i više razine osobine traženja uzbuđenja (*Tablica 5*).

U trećem koraku, uvedena je varijabla rizičnih ponašanja te je tim putem objašnjeno 12.3% varijance slanja seksualno eksplicitnog sadržaja, 14.1% varijance primanja seksualno eksplicitnog sadržaja, dok postotak objašnjene varijance predikcije prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja nije promijenjen. U zadnjem koraku, prediktori romantični status „u vezi“, više razine osobine traženja uzbuđenja i veća uključenost u rizična ponašanja pokazali su se značajnim u objašnjenju slanja, a prediktori muški spol, niža dob sudionika, više razine osobine traženja uzbuđenja i veća uključenost u rizična ponašanja u objašnjenju primanja. U objašnjenju prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja, značajnima su se pokazali prediktori muški spol i izraženija osobina traženja uzbuđenja (*Tablica 5*).

5. Rasprava

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi međusobnu povezanost sekstinga, traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja. Pritom se pokušalo utvrditi koji faktori mogu potencijalno utjecati na uključivanje u seksting ponašanje koje je sve češći oblik ponašanja mladih odraslih osoba (Mori i sur., 2020), a ujedno sa sobom može nositi i negativne posljedice po njihovo psihičko zdravlje (Sesar i Dodaj, 2020).

U ovom istraživanju, preliminarni nalazi pokazuju kako se seksting najvećim dijelom odvijao u kontekstu romantične veze, a potom u prijateljskim i poznaničkim odnosima te rjeđe u odnosima s osobama s kojima sudionici izlaze i osobama koje im se sviđaju. Sudionici su u sekstingu sudjelovali najčešće putem aplikacije *WhatsApp*, a ostale najčešće korištene aplikacije bile su *Instagram*, *Snapchat* i *Facebook*. Navedeni podatci u skladu su s nalazima dosadašnjih istraživanja koja upućuju na češće seksting ponašanje u kontekstu intimne, romantične veze (Greer i sur., 2022), kao i s nalazima istraživanja provedenog na uzorku adolescenata u Republici Hrvatskoj u kojem su se spomenute aplikacije također istakle kao frekventni kanali putem kojih se odvija današnja online, odnosno seksting komunikacija (Buljan Flander i sur., 2021).

Rezultatima ovog istraživanja nisu utvrđene razlike u slanju seksualno eksplicitnog sadržaja između muškaraca i žena, što je u skladu s rezultatima dijela dosadašnjih istraživanja koja također ne upućuju na spolne razlike u sekstingu (Dake i sur., 2012; Madigan i sur., 2018; Strassberg i sur., 2013; Temple i sur., 2012). Navedeno je moguće objasniti pretpostavkom kako seksting postaje sve prihvaćeniji oblik izražavanja seksualnosti, kako među muškarcima, tako i među ženama (Dir i sur., 2013). Međutim, dok rezultati ovog istraživanja upućuju na nepostojanje razlika između muškaraca i žena u slanju seksualno eksplicitnog sadržaja, za primanje i prosljeđivanje su navedene razlike utvrđene, i to u korist muškarcima. Navedene razlike u skladu su s dijelom dosadašnjih istraživanja (Strassberg i sur., 2013; Temple i sur., 2013) u kojima su spolne razlike u sekstingu utvrđene te mogu biti objašnjene postojanjem tradicionalnih spolnih uloga u društvu, kojima su muškarci seksualno fokusirani, a žene seksualno objektivizirane (Delevi i Weisskirch, 2013). Prateći navedene društvene norme, žensko se seksualno ponašanje strogo vrednuje, dok muškarci snose manje ili nikakve negativne posljedice, a ponekad čak primaju i pozitivnu reakciju svoje okoline (Greer i sur., 2022; Springston, 2017). Sukladno navedenom, moguće je da se muškarci osjećaju slobodnije izražavati svoju seksualnost te

da stoga češće primaju i prosljeđuju seksualno eksplicitan sadržaj, dok su žene potencijalno opreznije prilikom sudjelovanja u sekstingu.

Unatoč tome što je ovim istraživanjem utvrđeno kako se slanje i primanje seksualno eksplicitnog sadržaja najčešće odvijalo u kontekstu romantične veze, razlika u seksting ponašanju (slanju, primanju i prosljeđivanju) s obzirom na status veze nije utvrđena. Nadalje, iako je u dosadašnjoj literaturi najčešće spominjano kako osobe koje su u vezi imaju veću vjerojatnost za doživljavanjem pozitivnih seksting iskustava putem slanja i primanja seksualno eksplicitnog sadržaja pa se samim time i češće uključuju u takvo ponašanje u odnosu na osobe koje nisu u vezi (Bianchi i sur., 2017; Greer i sur., 2022; Samimi i Alderson, 2014; Scholes-Balog i sur., 2016; Temple i sur., 2012), izgleda da je odnos romantičnog statusa i uključivanja u seksting potencijalno kompleksniji od navedenog. Naime, postoji velik broj faktora koji mogu utjecati na uključivanje romantičnih partnera i onih koji to nisu u seksting. Moguće je da uključivanje u seksting ne ovisi direktno o njihovom statusu veze, već je posredovano nekim individualnim karakteristikama poput samopouzdanja, izraženosti osobine traženja uzbuđenja (Scholes-Balog i sur., 2016) ili pak religioznosti (Burić i sur., 2018). Nadalje, Weisskirch i Delevi (2011) navode kako sudjelovanje u sekstingu ovisi i o različitim stilovima privrženosti koji ispoljavaju prilikom seksualnog i romantičnog ponašanja osobe. Stoga se nameće potreba za osjetljivijom podjelom romantičnih odnosa koja uzima u obzir više karakteristika samog odnosa. Specifično govoreći o prosljeđivanju seksualno eksplicitnog sadržaja, u dosadašnjoj literaturi je naglašeno kako će se u takve, negativne oblike seksting ponašanja, potencijalno češće uključiti osobe koje nisu u romantičnoj vezi - budući da se takvi odnosi ne temelje na uzajamnom povjerenju, što je uobičajeno slučaj kod romantičnih partnera (Greer i sur., 2022). Međutim, rezultatima ovog istraživanja nisu utvrđene navedene razlike. Slično kao i kod ostalih oblika sekstinga, kada je u pitanju romantični status, potrebno je sagledati širu sliku mnogobrojnih faktora koji mogu potencijalno utjecati na čestinu različitih oblika seksting ponašanja. Neki od takvih potencijalnih faktora u slučaju prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja su različiti motivi za sudjelovanjem u sekstingu, poput osvete bivšem partneru, dokazivanja statusa u društvu te prisile kako bi se zadržao romantični partner, iznudile nove fotografije ili pak novac (Van Ouytsel i sur., 2020).

Rezultati provedenih hijerarhijskih regresijskih analiza u kojima je ispitan pojedinačan doprinos traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja u objašnjenju varijance različitih vrsta

sekstinga (slanja, primanja i prosljeđivanja), uz kontrolu sociodemografskih varijabli (spola, dobi i statusa veze) nisu u potpunosti u skladu s pretpostavljenom hipotezom.

Rezultatima ovog istraživanja utvrđena je značajna prediktorska vrijednost muškog spola i niže dobi u objašnjenju varijance primanja i prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja. Utvrđeni rezultati u skladu su s dijelom dosadašnjih istraživanja koja također ukazuju na češće seksting ponašanje kod muškaraca (Delevi i Weisskirch, 2013; Greer i sur., 2022; Springston, 2017; Strassberg i sur., 2013; Temple i sur., 2013) i sudionika niže dobi (Sex and Tech, 2008). Naime, zbog postojanja takozvanih dvostrukih standarda u društvu, muško i žensko seksualno ponašanje drugačije se promatra i vrednuje, pri čemu muškarci mogu češće poticati svoje seksualne partnerice na razmjenu seksualno eksplicitnih poruka, ali i primati prosljeđene poruke od strane ostalih muškaraca koji se žele pohvaliti svojim seksualnim postignućima (Springston, 2017). Govoreći u kontekstu dobi kao prediktora primanja seksualno eksplicitnog sadržaja, dosadašnja istraživanja seksting ponašanja ukazuju na najveću raširenost sekstinga među adolescentima budući da su to osobe koje tek upoznaju svoju seksualnost te imaju najveću želju za eksperimentiranjem (Wolak i Finkelhor, 2011). S druge strane, stariji pojedinci često manje ovise o pritisku okoline te negativnije vrednuju takvo ponašanje (Delevi i Weisskirch, 2013).

Kao što je utvrđeno i ranijim istraživanjima (Bianchi i sur., 2017; Greer i sur., 2022; Samimi i Alderson, 2014; Scholes-Balog i sur., 2016; Temple i sur., 2012) nalazi provedenog istraživanja pokazuju kako je sociodemografska varijabla romantičnog statusa veze značajan prediktor seksting ponašanja i to u smjeru da osobe koje su u romantičnim vezama češće šalju seksualno eksplicitan sadržaj. Naime, iako osobe koje su u romantičnim vezama imaju različite motive za slanjem seksualno eksplicitnog sadržaja (Van Ouytsel i sur., 2020), u literaturi se najčešće pretpostavlja kako je kontekst veze potencijalno ugodniji budući da se često, za razlik od osoba koje nisu u vezi, zasniva na povjerenju (Greer i sur., 2022). Stoga osobe mogu osjećati manji strah od negativnih posljedica sekstinga te samim time biti spremnije na slanje svog seksualno eksplicitnog sadržaja (Bianchi i sur., 2017). Važno je i ne zanemariti činjenicu da je postotak objašnjene varijance, iako značajan, malen. Stoga je potrebno ponovo naglasiti da, iako romantični status osobe može utjecati na njenu uključenost u slanje seksualno eksplicitnog sadržaja, navedeni odnos može biti posredovan i nekim drugim karakteristikama same veze, ali i

osobe koja se uključuje u seksting ponašanje (Burić i sur., 2018; Scholes-Balog i sur., 2016; Van Ouytsel i sur., 2020; Weisskirch i Delevi, 2011).

Nakon kontrole sociodemografskih varijabli, postotak objašnjene varijance značajno se povećao prvobitno uvođenjem prediktora traženja uzbuđenja u objašnjenju varijance slanja, primanja i prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja. Navedeno je u skladu s rezultatima dosadašnjih istraživanja (Anwar i sur., 2019; Burić i sur., 2018; Champion i Pedersen, 2015; Davis i sur., 2016; Dir i sur., 2013; Longo i sur., 2020; Otanga i Aslam, 2020; Scholes-Balog i sur., 2016; Seah i sur., 2020; Van Ouytsel i sur., 2014; Zuckerman, 1994; Žužul, 2018), a moguće je objasniti time da osobe koje imaju više razine traženja uzbuđenja karakterizira upuštanje u različite aktivnosti koje su po prirodi nove, uzbuđujuće i potencijalno rizične (Zuckerman, 2007). Naime, osobe koje imaju izraženu navedenu osobinu traže podražaje visokog intenziteta, ne bi li zadovoljili tu svoju potrebu (Zuckerman, 1994). Zbog toga se često uključuju u različita rizična ponašanja, što u ovom slučaju potencijalno predstavlja seksting (Burić i sur., 2018; Dir i sur., 2013; Longo i sur., 2020; Otanga i Aslam, 2020; Scholes-Balog i sur., 2016; Seah i sur., 2020; Žužul, 2018).

Konačno, postotak objašnjene varijance značajno se povećao uvođenjem značajnog prediktora rizičnih ponašanja u objašnjenju slanja i primanja seksualno eksplicitnih sadržaja. Navedeno objašnjenje je u skladu i sa rezultatima da se osobe češće uključuju u rizična ponašanja prvenstveno zbog izražene osobine traženja uzbuđenja, čemu ide u prilog i utvrđena međusobna povezanost traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja u ovom, ali i brojnim ranijim istraživanjima (McGowan i sur., 2022; Zuckerman, 2007). Osim navedenog, budući da seksting sa sobom nosi brojne rizike te ga se često i samog svrstava u kategoriju rizičnih ponašanja, moguće je da osobe koje se češće uključuju u rizična ponašanja, se jednostavno stoga češće uključuju i u seksting (Valido i sur., 2020; Wilkinson i sur., 2016).

Vrijednost utvrđenih rezultata ponajprije se nalazi u njihovoj primjeni u praksi. Budući da je utvrđena prediktorska vrijednost osobine traženja uzbuđenja za sva tri oblika sekstinga, u svrhu prevencije negativnih ishoda sekstinga, potrebno je obratiti posebnu pažnju na pojedince s izraženom osobinom traženja uzbuđenja. Nadalje, osim generalne uključenosti u rizična ponašanja, utvrđeno je da osobe koje su im sklonije, češće šalju i primaju seksualno eksplicitan sadržaj. Time se izlažu riziku od toga da njihov seksualno

eksplicitan sadržaj bude prosljeđen, što sa sobom nosi brojne negativne posljedice (Sesar i Dodaj, 2020). Stoga je potrebno i obratiti pozornost na pojedince koji se već uključuju u različita rizična ponašanja. Osim navedenog, potrebno je obratiti pozornost na edukaciju o jednakosti među spolovima i na smanjivanju izraženosti tradicionalnih uloga u suvremenom društvu, ne bi li se smanjili negativni obrasci ponašanja, poput prosljeđivanja tuđeg seksualno eksplicitnog sadržaja. Iako svi uzrasti mogu imati koristi od edukacija o seksting ponašanju, naglasak je potrebno postaviti na mlađim osobama budući da je utvrđeno kako i niža dob može biti značajan prediktor sudjelovanja u sekstingu. Također je utvrđeno i kako se seksting često odvija u kontekstu romantične veze te je stoga potrebno obratiti pažnju i na edukaciju mladih o seksualnom ponašanju unutar njihovih romantičnih veza. Budući da su dosadašnja istraživanja uključivala uglavnom po jednu vrstu rizičnih ponašanja, doprinos ovog istraživanja vidljiv je i u tome što je više oblika rizičnog ponašanja uključeno u generalnu mjeru – nepoželjna normativna ponašanja, rizična spolna ponašanja, korištenje ili zlouporaba psihoaktivnih tvari te suicidalna i autoagresivna ponašanja.

Kao nedostatak ovog istraživanja može se primarno navesti jedan od generalnih nedostataka istraživanja seksting ponašanja, a to je nepostojanje konsenzusne definicije sekstinga pa samim time ni opće prihvaćene mjere. Navedeno može dovesti do brojnih metodoloških problema prilikom obrade i interpretacije samih rezultata, ali i prilikom njihove generalizacije. Osim toga, nedostatak ovog istraživanja može biti i način prikupljanja podataka. Naime, seksting i uključivanje u rizična ponašanja konstrukti su koji mogu navesti na pojavu socijalno poželjnih odgovora. Stoga bi potencijalno kvalitetniji podatci bili prikupljeni kombinacijom upitnika i neke od kvalitativnih načina ispitivanja, primjerice dubinskog intervjua. Na taj način bi se moglo detaljnije ispitati seksting ponašanje i faktori koji se nalaze u njegovoj podlozi. Također, u budućim istraživanjima odnosa romantičnog statusa sudionika i njihovog seksting ponašanja bilo bi poželjno uzeti u obzir određene karakteristike romantične veze, ne bi li se dobio detaljniji uvid u faktore koji mogu posredovati u njihovom odnosu. Važno je i naglasiti kako se, ponajprije zbog ekonomičnosti istraživanja, za varijable traženja uzbuđenja i rizičnih ponašanja koristila generalna mjera. Stoga, detaljniji uvid u utvrđene odnose moguć je budućim korištenjem specifičnijih mjera za navedene konstrukte. Konačno, s obzirom na korišten istraživački nacrt, nije moguće donositi uzročno-posljedične zaključke.

6. Zaključak

1. Utvrđeno je kako muškarci češće primaju i prosljeđuju seksualno eksplicitan sadržaj u odnosu na žene, dok razlike između muškaraca i žena u slanju seksualno eksplicitnog sadržaja nisu utvrđene. Za raširenost svih promatranih oblika sekstinga (slanje, primanje i prosljeđivanje) nije utvrđena razlika s obzirom na romantični status sudionika.
2. Utvrđen je značajan doprinos romantičnog statusa „u vezi“, više razine traženja uzbuđenja te veće uključenosti u rizična ponašanja u objašnjenju slanja seksualno eksplicitnog sadržaja. Kod objašnjenja primanja seksualno eksplicitnog sadržaja utvrđen je značajan doprinos niže dobi, muškog spola sudionika, više razine traženja uzbuđenja te veće uključenosti u rizična ponašanja. Konačno, za objašnjenje prosljeđivanja seksualno eksplicitnog sadržaja utvrđen je značajan doprinos muškog spola sudionika i više razine traženja uzbuđenja.

7. Literatura

- Anwar, N., Saleem, M., Siddique, A. R., Akhtar, F. i Durrani, A. K. (2019). Exploring causes and triggers of sexting among university students: A qualitative conceptualization in focus. *Journal of Research and Reviews in Social Sciences Pakistan*, 2(2), 541-549.
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American psychologist*, 55(5), 469.
- Ayinmoro, A. D., Uzobo, E., Teibowei, B. J. i Fred, J. B. (2020). Sexting and other risky sexual behaviour among female students in a Nigerian academic institution. *Journal of Taibah University Medical Sciences*, 15(2), 116–121.
- Barrense-Dias, Y., Berchtold, A., Surís, J. C. i Akre, C. (2017). Sexting and the definition issue. *Journal of Adolescent Health*, 61(5), 544-554.
- Baumgartner, S. E. Sumter, S. R., Peter, J., Valkenburg, P. M. i Livingstone, S. (2014). Does country context matter? Investigating the predictors of teen sexting across Europe. *Computers in Human Behavior*, 34, 157–164.
- Benotsch, E. G., Snipes, D. J., Martin, A. M. i Bull, S. S. (2013). Sexting, substance use, and sexual risk behavior in young adults. *Journal of Adolescent Health*, 52(3), 307-313.
- Bianchi, D., Morelli, M., Baiocco, R. i Chirumbolo, A. (2021). Individual differences and developmental trends in sexting motivations. *Current Psychology*, 40(9), 4531-4540.
- Burić, J., Juretić, J. i Štulhofer, A. (2018). The role of socialization, dispositional and behavioral variables in the dynamics of sexting among adolescents. *Psychological Topics*, 27(3), 409–435.
- Buljan Flander, G., PRIjatelj, K., Raguž, A., Čagalj Farkas, M. i Selak Bagarić, E. (2021). Rasprostranjenost i navike sekstinga kod djece srednjoškolske dobi u

- Hrvatskoj. *Napredak: Časopis za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju*, 162(1-2), 7-25.
- Burkett, M. (2015). Sex (t) talk: A qualitative analysis of young adults' negotiations of the pleasures and perils of sexting. *Sexuality & Culture*, 19(4), 835-863.
- Butorac, L. i Šincek, D. (2019). *Učestalost sekstinga među mladima i mladim odraslima. 27. Godišnja Konferencija Hrvatskih Psihologa "Psihologija i Digitalni Svijet" Knjiga Sažetaka (47)*. Hrvatsko psihološko društvo.
- Calvert, C. (2009). Sex, cell phones, privacy, and the first amendment: When children become child pornographers and the Lolita effect undermines the law. *CommLaw Conspectus Journal of Communications Law and Policy*, 18, 1-66.
- Chalfen, R. (2009). 'It's only a picture': Sexting, 'smutty' snapshots and felony charges. *Visual Studies*, 24(3), 258-268.
- Champion, A. R. i Pedersen, C. L. (2015). Investigating differences between sexters and non-sexters on attitudes, subjective norms, and risky sexual behaviours. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, 24(3), 205-214.
- Cooper, K., Quayle, E., Jonsson, L. i Svedin, C. G. (2016). Adolescents and self-taken sexual images: A review of the literature. *Computers in human behavior*, 55, 706-716.
- Currin, J. M., Ireland, M. E., Cox, K. i Golden, B. L. (2020). Sexually aroused: A mixed-methods analysis of how it feels for romantic and sexual partners to send and receive sext messages. *Computers in Human Behavior*, 113, 106519.
- Čanić, A. i Friščić, M. (2013). Utjecaj psihoaktivnih tvari na zdravlje mladih osoba. *Sestrinski glasnik*, 18(3), 169-173.
- Dake, J. A., Price, J. H., Maziarz, L. i Ward, B. (2012). Prevalence and correlates of sexting behaviour in adolescents. *American Journal of Sexuality Education*, 7(1), 1-15.

- Dake, J. A., Price, J. H., Maziarz, L., Ward, B. (2012). *Prevalence and correlates of sexting behavior in adolescents. American Journal of Sexuality Education, 7(1), 1–15.*
- Davis, M. J., Powell, A., Gordon, D. i Kershaw, T. (2016). I want your sext: Sexting and sexual risk in emerging adult minority men. *AIDS education and prevention: official publication of the International Society for AIDS Education, 28(2), 138.*
- DeAndrea, D. C., Carpenter, C., Shulman, H. i Levine, T. R. (2009). The relationship between cheating behavior and sensation-seeking. *Personality and Individual Differences, 47(8), 944-947.*
- Delevi, R. i Weisskirch, R. S. (2013). Personality factors as predictors of sexting. *Computers in Human Behavior, 29, 2589-2594.*
- Deschesnes, M., Finès, P. i Demers, S. (2006). Are tattooing and body piercing indicators of risk-taking behaviours among high school students? *Journal of adolescence, 29(3), 379-393.*
- Dir, A. L. (2012). *Understanding sexting behaviors, sexting expectancies, and the role of impulsivity in sexting behaviors.* Purdue University.
- Dir, A. L. i Cyders, M. A. (2015). Risks, risk factors, and outcomes associated with phone and internet sexting among university students in the United States. *Archives of sexual behavior, 44(6), 1675-1684.*
- Dir, A. L., Coskunpinar, A., Steiner, J. L. i Cyders, M. A. (2013). Understanding differences in sexting behaviors across gender, relationship status, and sexual identity, and the role of expectancies in sexting. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 16(8), 568-574.*
- Dodaj, A., Sesar, K. i Jerinić, S. (2020). A prospective study of high-school adolescent sexting behavior and psychological distress. *The journal of psychology, 154(2), 111-128.*

- Döring, N. i Mohseni, M. R. (2018). Are online sexual activities and sexting good for adults' sexual well-being? Results from a national online survey. *International Journal of Sexual Health*, 30(3), 250-263.
- Doyle, C., Douglas, E. i O'Reilly, G. (2021). The outcomes of sexting for children and adolescents: A systematic review of the literature. *Journal of Adolescence*, 92, 86-113.
- Ferguson, C. (2011). Sexting behaviors among young Hispanic women: Incidence and association with other high-risk sexual behaviors. *Psychiatric Quarterly*, 82, 239–243.
- Florimbio, A. R., Brem, M. J., Grigorian, H. L., Elmquist, J., Shorey, R. C., Temple, J. R. i Stuart, G. L. (2019). An examination of sexting, sexual violence, and alcohol use among men arrested for domestic violence. *Archives of sexual behavior*, 48(8), 2381-2387.
- Glavak Tkalić, R., Miletić, G. M. i Sakoman, S. (2013). Prevalence of substance use among the general population: Situation in Croatia and comparison with other European countries. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*, 22(4), 557-578.
- Gordon-Messer, D., Bauermeister, J. A., Grodzinski, A. i Zimmerman, M. (2013). Sexting among young adults. *Journal of Adolescent Health*, 52(3), 301-306.
- Graham Holmes, L., Nilssen, A. R., Cann, D., i Strassberg, D. S. (2021). A sex-positive mixed methods approach to sexting experiences among college students. *Computers in Human Behavior*, 115, 106619.
- Greer, K. M., Cary, K. M., Maas, M. K., Drouin, M., i Cornelius, T. L. (2022). Differences Between Gender and Relationship Status in Motivations and Consequences of Consensual Sexting Among Emerging Adults. *Sexuality & Culture*, 26, 1-20.
- Gugić, I. (2018). *Osobine ličnosti, traženje uzbuđenja i seksting*. (Diplomski rad). Filozofski fakultet, Sveučilište u Mostaru, Mostar, Bosna i Hercegovina.
- Hayes, R. M. i Dragiewicz, M. (2018). Unsolicited dick pics: Erotica, exhibitionism or entitlement? *Women's Studies International Forum*, 71, 114–120.

- Hoyle, R. H., Stephenson, M. T., Palmgreen, P., Lorch, E. P. i Donohew, R. L. (2002). Reliability and validity of a brief measure of sensation seeking. *Personality and individual differences*, 32(3), 401-414.
- Hudson, H. K. (2011). *Factors affecting sexting behaviors among selected undergraduate students*. (Doktorska disertacija). University Carbondale, Southern Illinois.
- Jelinčić, K. (2020). *Prediktori čestine konzumacije psihoaktivnih tvari kod mladih*. (Diplomski rad). Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija, Zagreb, Hrvatska.
- Jonsson, L. S., Priebe, G., Bladh, M. i Svedin, C. G. (2014). Voluntary sexual exposure online among Swedish youth - Social background, Internet behavior and psychosocial health. *Computers in Human Behavior*, 30, 181-189.
- Kalish, R. (2020). *Young adult sexuality in the digital age*. IGI Global.
- Klettke, B., Hallford, D. J., Clancy, E., Mellor, D. J. i Toumbourou, J. W. (2019). Sexting and psychological distress: The role of unwanted and coerced sexts. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 22(4), 237-242.
- Klettke, B., Hallford, D. J., Clancy, E., Mellor, D. J. i Toumbourou, J. W. (2019). Sexting and psychological distress: The role of unwanted and coerced sexts. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 22(4), 237-242.
- Kline, T. (2005). *Psychological testing: A practical approach to design and evaluation*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Kosenko, K., Luurs, G. i Binder, A. R. (2017). Sexting and sexual behavior, 2011–2015: A critical review and meta-analysis of a growing literature. *Journal of computer-mediated communication*, 22(3), 141-160.
- Kričkić, D. (2016). *Rizično ponašanje studenata u kontekstu novih medija*. (Diplomski rad). Filozofski fakultet Osijek, Osijek, Hrvatska.

- Kričkić, D., Šincek, D. i Babić Čike, A. (2017). Sexting, cyber-violence and sexually risk behaviour among college students. *Kriminologija i socijalna integracija: časopis za kriminologiju, penologiju i poremećaje u ponašanju*, 25(2), 15-28.
- Letica, I. B., Borovac, T., Duvnjak, I., Grgić, K., Pakšić, B. H., Horvat, I. i Vuković, M. *Izazovi digitalnog svijeta.*, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Osijek.
- Levine, D. (2013). Sexting: a terrifying health risk... or the new normal for young adults? *Journal of Adolescent Health*, 52(3), 257-258.
- Lippman, J. R. i Campbell, S. W. (2014). Damned if you do, damned if you don't. If you're a girl: Relational and normative contexts of adolescent sexting in the United States. *Journal of Child Medicine*, 8, 371-386.
- Longo, L. M., Ertl, M. M., Pazienza, R., Agiliga, A. U., Dillon, F. R. i Martin, J. L. (2019). Associations among negative urgency, sensation seeking, alcohol use, self-esteem, and casual sexual behavior for college students. *Substance Use & Misuse*, 55(5), 796-805.
- Lynne-Landsman, S. D., Graber, J. A., Nichols, T. R. i Botvin, G. J. (2011). Is sensation seeking a stable trait or does it change over time? *Journal of Youth and Adolescence*, 40(1), 48-58.
- Madigan, S., Ly, A., Rash, C. L., Van Ouytsel, J. i Temple, J. R. (2018). Prevalence of multiple forms of sexting behavior among youth: A systematic review and meta-analysis. *JAMA pediatrics*, 172(4), 327-335.
- Madigan, S., Ly, A., Rash, C. L., Van Ouytsel, J. i Temple, J. R. (2018). Prevalence of multiple forms of sexting behavior among youth: A systematic review and meta-analysis. *JAMA pediatrics*, 172(4), 327-335.
- Massey, K., Burns, J. i Franz, A. (2020). Young people, sexuality and the age of pornography. *Sexuality & Culture*, 25, 318-336.
- McAdams, K. K. i Donnellan, M. B. (2009). Facets of personality and drinking in first-year college students. *Personality and Individual Differences*, 46(2), 207-212.

- McGowan, A. L., Falk, E. B., Zurn, P., Bassett, D. S. i Lydon-Staley, D. M. (2022). Daily sensation-seeking and urgency in young adults: Examining associations with alcohol use and self-defined risky behaviors. *Addictive Behaviors*, 127, 107219.
- Medrano, J. L. J., Lopez Rosales, F. i Gámez-Guadix, M. (2018). Assessing the links of sexting, cybervictimization, depression, and suicidal ideation among university students. *Archives of suicide research*, 22(1), 153-164.
- Milić, M., Duvnjak, I., i Šincek, D. (2019). *Učestalost sekstinga među mladima i mladim odraslima. 27. Godišnja Konferencija Hrvatskih Psihologa "Psihologija i Digitalni Svijet" Knjiga Sažetaka* (81). Hrvatsko psihološko društvo.
- Milton, A. C., Gill, B. A., Davenport, T. A., Dowling, M., Burns, J. M. i Hickie, I. B. (2019). Sexting, web-based risks, and safety in two representative national samples of young Australians: Prevalence, perspectives, and predictors. *JMIR mental health*, 6(6), 13338.
- Mitchell, K. J., Finkelhor, D., Jones, L. M. i Wolak, J. (2012). Prevalence and characteristics of youth sexting: A national study. *Pediatrics*, 129(1), 13-20.
- Molla Esparza, C., Nájera, P., López-González, E. i Losilla, J. M. (2020). Development and validation of the Adolescent Sexting Scale (A-SextS) with a Spanish sample. *International journal of environmental research and public health*, 17(21), 8042.
- Mori, C., Cooke, J. E., Temple, J. R., Ly, A., Lu, Y., Anderson, N. i Madigan, S. (2020). The prevalence of sexting behaviors among emerging adults: A meta-analysis. *Archives of Sexual Behavior*, 49, 1103–1119.
- Mukonyo, M. E., Kabue, P. i Mugo, J. (2020). Sexting and risky sexual behavior among students in Machakos University, Machakos County. Kenya. *Global Journal of Health Sciences*, 5(2), 59-82.
- Muncaster, L. i Ohlsson, I. (2020). Sexting: predictive and protective factors for its perpetration and victimisation. *Journal of sexual aggression*, 26(3), 346-358.

- O’Keeffe, G. S. i Clarke-Pearson, K. (2011). Clinical report—the impact of social media on children, adolescents and their families. *Pediatrics*, 127, 800–804.
- Oriza, I. I. D. i Hanipraja, M. A. (2020). Sexting and sexual satisfaction on young adults in romantic relationship. *Psychological Research on Urban Society*, 3(1), 30-39.
- Otanga, H. i Aslam, H. (2020). Impulsivity traits, emotions and mobile phone sexting among college students in Kenya. *Global Journal of Psychology Research: New Trends and Issues*, 10(2), 170-180.
- Paat, Y. F., Torres, L. R., Morales, D. X., Srinivasan, S. M. i Sanchez, S. (2020). Sensation seeking and impulsivity as predictors of high-risk sexual behaviours among international travellers. *Current Issues in Tourism*, 23(21), 2716-2732.
- Perry, M., Accordino, M. P. i Hewes, R. L. (2007). An investigation of Internet use, sexual and nonsexual sensation seeking, and sexual compulsivity among college students. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 14(4), 321-335.
- Pun, B. K. i Srivastava, D. (2020). Role of sexting in adolescents: A Review. *Journal of Xidian University*, 14(6), 1876-1887.
- Rajhvajn Bulat, L. i Ajduković, M. (2012). Obiteljske i psihosocijalne odrednice vršnjačkoga nasilja među mladima. *Psihologijske teme*, 21(1), 167-194.
- Regan, T., Thamocharan, S., Hahn, H., Harris, B., Engler, S., Schueler, J. i Fields, S. A. (2020). Sensation seeking, sexual orientation, and drug abuse symptoms in a community sample of emerging adults. *Behavioural Pharmacology*, 31(1), 102-107.
- Rezaei, S., Khodabakhsh, S. i Rabbani, M. (2020). Relationship between sensation seeking and internet use among international students. *Malaysian Journal of Medical Research*, 4(4), 1-6.
- Roberti, J. W. (2004). A review of behavioral and biological correlates of sensation seeking. *Journal of research in personality*, 38(3), 256-279.

- Ručević, S., Ajduković, M. i Šincek, D. (2009). Razvoj upitnika samoiskaza rizičnog i delinkventnog ponašanja mladih (SRDP-2007). *Kriminologija i socijalna integracija: časopis za kriminologiju, penologiju i poremećaje u ponašanju*, 17(1), 1-11.
- Samimi, P. i Alderson, K. G. (2014). Sexting among undergraduate students. *Computers in Human Behavior*, 31, 230-241.
- Scholes-Balog, K., Francke, N. i Hemphill, S. (2016). Relationships between sexting, self-esteem, and sensation seeking among australian young adults. *Sexualization, Media & Society*, 2(2), 237462381562779.
- Schultz, D. P. i Schultz, S. E. (2016). *Theories of personality*. Cengage Learning.
- Seah, A. W. X., Lee, X. L. i Lim, S. M. (2020). *Factors affecting sexting behaviours among young adults in Malaysia* (Doktorska disertacija). University Tunku Abdul Rahman, Kampar, Perak, Malezija.
- Sesar, K. i Dodaj, A. (2020). *Sexting: The Exchange of Sexually Explicit Content*. Sveučilište u Mostaru.
- Sesar, K., Dodaj, A. i Šimić, N. (2019). Motivacijske odrednice sekstinga: Model temeljen na integraciji dosadašnjih istraživanja. *Psychological Topics*, 28(3), 461-482.
- Sex and Tech: Results from a survey of teens and young adults (2008). Preuzeto 15.7.2022. s <https://powertodecide.org/what-we-do/information/resource-library/sex-and-tech-results-survey-teens-and-young-adults>
- Sharma, M. K., Marimuthu, P., Anand, N., Thakur, P. C., Singh, P. i Gupta, H. (2019). Sexting and Self-Esteem Among Youth: Preliminary Trend for Building Cyberliteracy. *Journal of psychosexual health*, 1(3-4), 271-274.
- Smith, L. W., Liu, B., Degenhardt, L., Richters, J., Patton, G., Wand, H. i Guy, R. (2016). Is sexual content in new media linked to sexual risk behaviour in young people? A systematic review and meta-analysis. *Sexual Health*, 13(6), 501-515.

- Springston, K. M. (2017). Gender differences in participation in and motivations for sexting: The effects of gender role attitudes, masculinity, and femininity. *Butler Journal of Undergraduate Research*, 3(1), 9.
- Spudić, M. i Kosić, R. (2020). Alkoholizam kod mladih. *Sestrinski glasnik*, 25(2), 104-108.
- Stanley, N., Barter, C., Wood, M., Aghtaie, N., Larkins, C., Lanau, A. i Överlien, C. (2016). Pornography, sexual coercion and abuse and sexting in young people's intimate relationships: A European study. *Journal of Interpersonal Violence*, 33(19), 2919–2944.
- Strassberg, D. S., McKinnon, R. K., Sustaíta, M. A. i Rullo, J. (2013). Sexting by high school students: An exploratory and descriptive study. *Archives of sexual behavior*, 42(1), 15-21.
- Škrljak, M. (2009). *Ličnost i traženje uzbuđenja kod volonterskih skupina visoke i niske rizičnosti*. (Diplomski rad). Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija, Zagreb, Hrvatska.
- Temple, J. R. i Choi, H. (2014). Longitudinal association between teen sexting and sexual behavior. *Pediatrics*, 134(5), 1287-1292.
- Temple, J. R., Paul, J. A., Van Den Berg, P., Le, V. D., McElhany, A. i Temple, B. W. (2012). Teen sexting and its association with sexual behaviors. *Archives of pediatrics & adolescent medicine*, 166(9), 828-833.
- Thorpe, S., Ware, S., Tanner, A. E., Kugler, K. C., Guastaferrro, K., Milroy, J. J. i Wyrick, D. L. (2020). Sexual sensation seeking, hookups, and alcohol consumption among first-year college students. *Journal of American College Health*, 68(7), 1-8.
- Tomić, I., Burić, J. i Štulhofer, A. (2018). Associations between Croatian adolescents' use of sexually explicit material and sexual behavior: does parental monitoring play a role?. *Archives of sexual behavior*, 47(6), 1881-1893.
- Valido, A., Espelage, D. L., Hong, J. S., Rivas-Koehl, M. i Robinson, L. E. (2020). Social-ecological examination of non-consensual sexting perpetration among u.s.

- adolescents. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(24), 9477.
- Van Ouytsel, J., Punyanunt-Carter, N. M., Walrave, M. i Ponnet, K. (2020). Sexting within young adults' dating and romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 36, 55-59.
- Van Ouytsel, J., Walrave, M., Ponnet, K. i Heirman, W. (2015). The association between adolescent sexting, psychosocial difficulties, and risk behavior: Integrative review. *The Journal of School Nursing*, 31(1), 54-69.
- VandenBos, G. (2015). *APA Dictionary of Psychology*. American Psychological Association.
- Vejmelka, L., Strabić, N. i Jazvo, M. (2017). Online aktivnosti i rizična ponašanja adolescenata u virtualnom okruženju. *Društvena istraživanja*, 26(1).
- Vrselja, I., Pacadi, D. i Maričić, J. (2015). Odnos sekstinga sa seksualno rizičnim ponašanjem i nekim psihosocijalnim čimbenicima. *Psihologijske Teme*, 24(3), 425–447.
- Wachs, S., Wright, M. F., Gámez-Guadix, M. i Döring, N. (2021). How are consensual, non-consensual, and pressured sexting linked to depression and self-harm? The moderating effects of demographic variables. *International journal of environmental research and public health*, 18(5), 2597.
- Weisskirch, R. S. i Delevi, R. (2011). "Sexting" and adult romantic attachment. *Computers in human behavior*, 27(5), 1697-1701.
- Wilkinson, Y., Whitfield, C., Hannigan, S., Azam Ali, P. i Hayter, M. (2016). A qualitative meta-synthesis of young peoples' experiences of 'sexting'. *British Journal of School Nursing*, 11(4), 183-191.
- Wolak, J. i Finkelhor, D. (2011). Sexting: A typology. *Crimes against Children Research Center*, 48, 1-11.

- Ybarra, M. L. i Mitchell, K. J. (2014). "Sexting" and its relation to sexual activity and sexual risk behavior in a national survey of adolescents. *Journal of adolescent health, 55(6), 757-764.*
- Zuckerman, M. (1994). *Behavioral expressions and biosocial bases of sensation seeking.* Cambridge university press.
- Zuckerman, M. (2007). *Sensation seeking and risky behavior.* American Psychological Association.
- Žužul, S. (2018). *Relationship between personality traits, sensation seeking and sexting* (Doktorska disertacija). Filozfoski fakultet, Sveučilište u Mostaru.

Prilozi

Prilog 1

Tablica 1 *Prikaz deskriptivnih podataka izračunatih na podacima dobivenim s obzirom na rezultate na skalama sekstinga, traženja uzbuđenja, rizičnih ponašanja i podacima o dobi sudionika (N=273).*

Varijabla	M	SD	Min	Max	Asimetričnost		Kurtičnost	
					Asimetričnost	SP	Kurtičnost	SP
Primanje	1.92	0.68	1.00	4.00	0.679	0.147	0.285	0.294
Slanje	1.43	0.46	1.00	3.00	1.028	0.147	0.563	0.294
Prosljeđivanje	1.17	0.35	1.00	3.00	2.569	0.147	6.683	0.294
Traženje uzbuđenja	3.14	0.85	1.00	5.00	-0.169	0.147	-0.352	0.294
Rizična ponašanja	2.97	2.42	0.00	18.76	2.263	0.147	8.382	0.294
Dob	22.53	2.45	19	30	0.694	0.146	0.138	0.291

Legenda: SP – standardna pogreška

Prilog 2

Tablica 2 *Prikaz koeficijenata korelacije (N=273).*

Varijabla	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Spol	-							
2. Dob	.21**	-						
3. Veza	.16**	-.15*	-					
4. Slanje	.06	.00	-.12*	-				
5. Primanje	.14*	-.12	.04	.51**	-			
6. Prosljeđivanje	.19**	-.07	.13*	-.01	.37**	-		
7. Traženje uzbuđenja	-.01	-.11	.10	.21**	.29**	.16**	-	
8. Rizična ponašanja	.17**	.15*	.02	.29**	.22**	.01	.28**	-

Legenda: * $p < 0.05$; ** $p < 0.01$